

1. ชื่อโครงการ	วิจัยการแก้ปัญหาโรคราสนิมหม่อน		
2. หัวหน้าโครงการ	วิโรจน์ แก้วเรือง ¹		
คณะผู้ดำเนินงาน	สมชาย กันหลง ¹	พัฒนา สนธิรัตน์ ²	รังสี เจริญสถาพร ³
	อมรรักษ์ คัดใจเดียว ³	ยุทธศักดิ์ เจียมไชยศรี ⁴	
	สถาพร วงศ์เจริญวนกิจ ⁵	दनัย นาคประเสริฐ ⁶	พจนา วีระโสภณ ⁷
	ทิพรรณี เสนะวงศ์ ¹	จิรศักดิ์ เพชรมีศรี ⁸	วันชัย สุขเจริญ ⁹
	บรรเจิด เทพจั้ง ¹⁰	ปาน ปั่นเหน่งเพชร ¹¹	เจตนิพัทธ์ สิงหวิสัยธร ¹²
3. ระยะเวลาโครงการ	มกราคม 2546-มกราคม 2547		
4. งบประมาณ	805,000 บาท		
5. บทคัดย่อ			

โครงการวิจัยการแก้ปัญหาโรคราสนิมหม่อน มีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อมูลแนวทางการป้องกันควบคุมโรคราสนิมหม่อนให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลผลิตและคุณภาพใบหม่อน ไม่ให้มีสารเคมีตกค้างในใบหม่อน ขั้นตอนการวิจัยประกอบด้วย การสำรวจและเก็บข้อมูลในพื้นที่ที่มีการระบาดของ ศีรษะเหตุของโรค ศึกษาพืชอาศัยของโรค การป้องกันกำจัดโรคแบบผสมผสาน และการควบคุมโรคในกิ่งปักชำ โดยดำเนินการระหว่างเดือนมกราคม 2546-มกราคม 2547 การสำรวจข้อมูลโรคในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ตอนบน พบว่า โรคราสนิมหม่อน มีสาเหตุจากเชื้อรา *Aecidium mori* แพร่กระจายโดยลมหรือติดไปกับท่อนพันธุ์ สามารถเกิดขึ้นได้กับทุกส่วนของต้นหากสภาพอากาศเอื้ออำนวย การปลูกต้นหม่อนแน่นมากเกินไป ทำให้เกิดโรคมมากขึ้น ผลการศึกษาพืชอาศัยของโรค พบว่า มะเดื่อและหม่อนป่าซึ่งเป็นพืชวงศ์เดียวกับหม่อนเป็นพืชอาศัยของโรคราสนิมหม่อน การป้องกันกำจัดโรคแบบผสมผสานทำได้โดยการตัดแต่งร่วมกับการฉีดพ่นกำมะถันผง และสารเคมี การฉีดพ่นด้วยสารเคมีหรือกำมะถันผงควบคุมโรคในกิ่งปักชำได้ แต่ไม่สามารถทำให้กิ่งพันธุ์ปลอดเชื้อ ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับแจกจ่ายท่อนพันธุ์หม่อนให้แก่เกษตรกร ควรอยู่ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน ซึ่งไม่พบมีการถ่ายทอดโรคราสนิมหม่อนไปกับท่อนพันธุ์

-
¹ สถาบันวิจัยหม่อนไหม	² สำนักผู้เชี่ยวชาญ	³ สถาบันวิจัยพืชไร่
⁴ สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช	⁵ ศูนย์วิจัยหม่อนไหมอุดรธานี	⁶ ศูนย์บริการวิชาการด้านพืช ฯ สกลนคร
⁷ กองแผนงานและวิชาการ	⁸ ศูนย์วิจัยหม่อนไหมนครราชสีมา	⁹ ศูนย์บริการวิชาการด้านพืช ฯ ชุมพร
¹⁰ ศูนย์บริการวิชาการด้านพืช ฯ เลข3	¹¹ ศูนย์วิจัยหม่อนไหมแพร่	¹² ศูนย์บริการวิชาการด้านพืช ฯ ตาก2